Un salariu minim decent – o nouă politică a Uniunii Europene | Mihaela Mitroi

Autor: Mihaela Mitroi, Partener, Asistență Fiscală și Juridică, EY România, lider al activității de consultanță fiscală și juridică în clusterul de Sud al regiunii EY Europa Centrală și de Sud-Est și Asia Centrală (CESA)

Salariile minime în statele membre ale Uniunii Europene (UE) au variat de la 312 EUR la 2,142 EUR în luna ianuarie 2020, conform datelor Eurostat. În România, salariul minim este de 2.230 lei, adică, aproximativ, 460 EUR, care ne poziționează mult sub media europeană.

Încă de la începutul anului, UE a cochetat cu ideea de a introduce un salariu minim la nivelul statelor membre și, în acest sens, a fost lansată o consultare cu părțile interesate, menită să vină cu o propunere concretă până în toamna acestui an.

Nicolas Schmit, Comisarul UE pentru locuri de muncă și drepturi sociale a declarat la începutul anului că oamenii „trebuie să fie plătiți pentru munca lor pentru a duce o viață decentă" – el fiind și promotorul acestei inițiative.

În general, orice perioadă de criză produce inegalități în rândul oamenilor. În contextul generat de Covid-19, impactul măsurilor luate de state, cum ar fi distanțarea socială, șomajul tehnic, închiderea unor activități a avut ca urmări un declin al economiilor, iar aceste elemente produc inegalități în rândul oamenilor.

Comisia Europeană (CE) nu a renunțat la ideea salariilor minime, prin care să se asigure că lucrătorii din UE își câștigă un trai decent. Mai mult, CE este de părere că un

venit minim este crucial pentru relansarea economiilor statelor membre în urma acestei pandemii.

În acest context, pe 3 iunie s-a lansat o nouă rundă de consultări cu partenerii sociali în ceea ce privește salariul minim la nivelul UE. Acum, Comisia are în vedere atât instrumente obligatorii (directive), cât și non-obligatorii (recomandări ale Consiliului European) pentru o inițiativă a salariului minim în statele membre ale UE, iar punerea în aplicare ar fi la latitudinea guvernelor. Această abordare este efectul diferențelor din cadrele naționale. Spre exemplu, în statele membre nordice, salariul minim este rezultatul negocierii colective, în timp ce în alte state, precum România, standardul minim este stabilit de guvern.

Obiectivul acestei inițiative nu este de a impune un salariu minim sau de a armoniza abordarea diferitelor state membre, ci de a asigura un cadru pentru o remunerație echitabilă, obiectivul fundamental fiind acela ca toți cetățenii UE să poată beneficia de protecție prin salariul minim. Un salariu minim adecvat ar trebui să-i ajute pe cei cu salarii mici să urce scara de venituri. Un studiu al Eurofound susține că introducerea unui nivel al salariului minim de 60% din salariul mediu național ar crește considerabil câștigul persoanelor cu venituri mici care lucrează în majoritatea statelor membre ale UE.

În conformitate cu Tratatul Fundamental al UE, înainte de a prezenta propuneri în domeniul politicii sociale, CE trebuie să consulte părțile interesate cu privire la posibila direcție a acțiunii Uniunii. Prin urmare, consultarea publică inițiată are acum scopul de a colecta opinii, iar ulterior să se creeze cadrul legislativ.

În concluzie, deși introducerea unui salariu minim la nivelul statelor membre ale UE părea acum mai puțin de un an un subiect utopic, ca urmare a contextului creat de COVID-19, care a afectat în special sectoarele cu o pondere mai mare a

lucrătorilor cu salarii mici, precum retail și turism, această idee a prins și mai multă viteză și se văd inițiativele CE în acest sens. Pe lângă beneficiul de a reduce inegalitățile între cetățeni, creșterea salariului minim lărgește baza de impozitare, stimulează consumul intern și cererea, lucruri ce ajută la relansarea economiei. Astfel, consider că rolul salariilor minime pentru protejarea lucrătorilor cu salarii mici devine din ce în ce mai important și că acestea pot ajuta la susținerea cererii interne în timpul redresării economice, protejând în același timp locurile de muncă ale cetățenilor.